

[Gottschalck-Hansen.]

finder det påkrævet, socialministeriet. Jeg tror, at tilsynsrådene vil være betryggende for de lokale særinteresser, og jeg imødeser deres virke med meget stor forventning.

Jeg vil også gerne understrege det værdifulde i, at tilsynsrådene og forsorgscentrenes ledere får mulighed for et ret intimt samarbejde på de respektive institutioner. Det er indlysende, at den mand eller kvinde, der leder en institution, kender den fra det daglige liv på godt og ondt og bedre end nogen anden ved, at der er mangler, der skal afhjælpes, og fejl, der skal rettes. Det har sin store betydning, om sådanne forsorgscentres ledere kan være nærværende i disse møder med tilsynsrådene.

Under lovforslagets første behandling gav jeg udtryk for min manglende tro på værdien af det omtalte centralnævn, fordi jeg mente, at grundlovens § 71, stk. 6, der omhandler administrativ frihedsberøvelse, i og for sig var tilstrækkelig garanti imod myndighedernes eventuelle uretmæssige overgreb. Jeg må erkende, at jeg under sagens gang har ændret standpunkt på dette område. Jeg tror, at det påtænkte tremandsnævn kan klare og afbøde mange vanskeligheder, f. eks. når der skal træffes afgørelse i spørgsmål om undervisnings- og oplæringspligt for unge mellem 18 og 21 år, som ikke tillige er undergivet åndssvageforsorg; men også i mange andre tilfælde vil dette centralnævn kunne optræde som skjold og værn dels for patienterne og de pårørende, dels for administrationen og forsorgscentrene.

Endelig vil jeg understrege den ændring, der sker ved ændringsforslag nr. 14 til § 9, stk. 6, og som går ud på, at der med socialministerens godkendelse og efter forhandling med bestyrelsen kan ydes tilskud til oprettelse og drift af kommunale eller private institutioner for åndssvage. Det er efter min mening en såre god og værdifuld bestemmelse. Den højtærede minister har også ofte i sine lange taler rundt om i landet understreget det betydningsfulde i den indsats, der øves ved privat initiativ. Jeg deler ministerens opfattelse heraf, og jeg glæder mig over, at dette har fundet form i den lige nævnte paragraf. Jeg tror ligesom den højtærede minister, at det er påkrævet, at der er et naturligt samarbejde, et natur-

ligt samspil mellem den offentlige indsats og det private initiativ på dette område.

I udvalget har vi søgt at vurdere hver detalje og har undersøgt alle enkeltheder. 11, ofte timelange møder, ligger forud for den afgivne betænkning, og det er mit indtryk, at arbejdet har været fulgt med en ganske særlig interesse af udvalgets medlemmer. Jeg er glad for den enstemmighed, der ligger bag betænkningen; det skulle jo i sig selv være en borgen for, at dette lovforslag gennemføres enstemmigt af folketinget.

Når loven så er vedtaget, venter mange og store opgaver på deres løsning. Åndssvagenævnets betænkning taler om et beløb på ca. 150 mill. kr. til forestående arbejder inden for forsorgsgrenen. Jeg tror, at alle i det høje ting vil medvirke til at løse de forestående opgaver — det er, som jeg før sagde, menneskeskæbner, det drejer sig om — men da vi i øjeblikket har et årligt driftsbudget på mellem 50 og 60 mill. kr. til åndssvageforsorgen her i landet, og da dette budget ikke bliver mindre i fremtiden, vil jeg spørge ministeren, om det ikke er muligt, der kunne udarbejdes en samlet plan — om den skal række over en 10-årig eller 15-årig periode, skal jeg lade være usagt — til brug for finansudvalget, der skal bevilge de fornødne midler til de forestående opgavers løsning. Det vil efter min mening være af afgørende betydning, at man finder frem til en harmonisk byggetryk, der ud fra et finansielt og materiale-mæssigt synspunkt gør det muligt ikke alene at påbegynde, men også at fuldføre opgaven til gavn for de mennesker, som også vi har medansvar for.

Ayoö Herbøl: Jeg vil som de foregående ordførere give udtryk for min glæde over, at man i udvalget er nået til en enstemmig betænkning. Der har, som det har været nævnt, været afholdt mange møder, der har været gået i detaljer, og man har måttet bøje sig mod hinanden, for at de divergerende meninger har kunnet finde sammen.

Den forenkling af åndssvageforsorgens ledelse, der nu finder sted ved at lade statens åndssvagenævn udgå og sammensmelte med de to bestyrelser for henholdsvis Jylland og øerne, vil jo skabe en enhed for de to selv-ejende institutioner, Den jyske Åndssvage-